

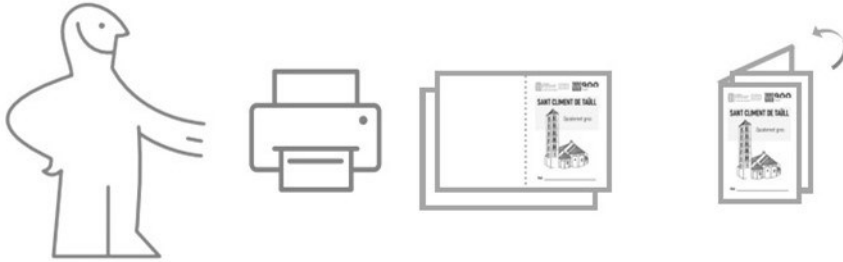
CONSORCI
PATRIMONI MUNDIAL
DE LA VALL DE BOÍ
CENTRE DEL ROMÀNIC

MATERIALS
EDUCATIUS

900
Taüll

Muntatge

El document PDF està llest per ser imprès;
només cal plegar les dos fulles per la meitat i
llestos!

Si voleu, podeu grapar o cosir les dos fulles entre sí

Centre del Romànic de la Vall de Boí

Carrer del Batalló, n. 5 - 25528 Erill la Vall

centreromanic.com @romanicvalldeboi

CONSORCI
PATRIMONI MUNDIAL
DE LA VALL DE BOÍ
CENTRE DEL ROMÀNIC

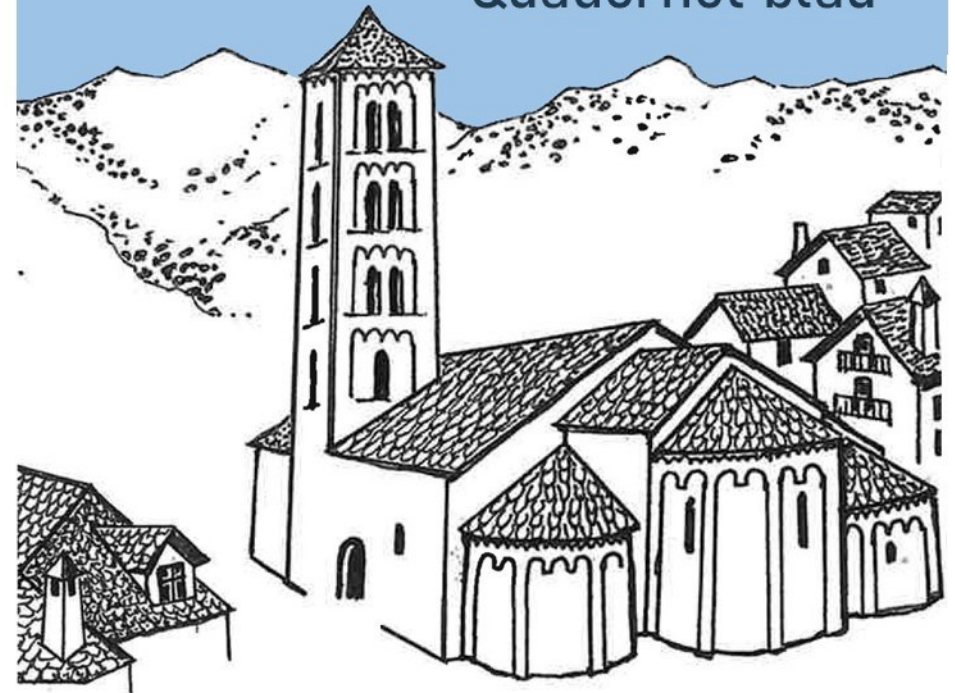
MATERIALS
EDUCATIUS

900
Taüll

SANTA MARIA DE TAÜLL

Quadernet blau

Nom _____

Fixeu-vos en el campanar. Hi ha alguna cosa que no encaixa... A la vall de Boí tots els campanars estan en un dels costats de l'església, mentre que **aquí surt de dins de l'edifici.**

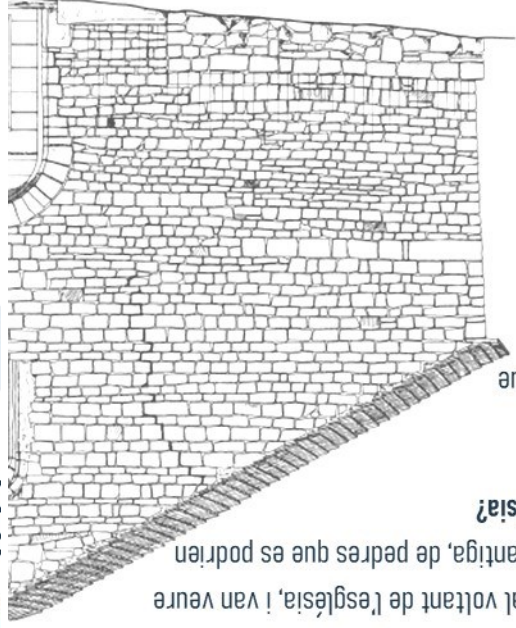
Apropieu-vos a la base del campanar. Veureu que els murs que toquen al campanar semblen construïts a part, **no estan lligats amb la paret de la torre.** No sabem ben bé el perquè, els historiadors i arqueòlegs no es posen d'acord... **Teniu alguna idea del que pot haver passat?**

Què és anterior? El campanar o els murs del voltant? Fixeu-vos en les **junts** dels murs i en **com estan construïts.**

L'any 1996 van fer una excavació arqueològica al voltant de l'església, i van veure que l'església està feta sobre una esllavissada antiga, de pedres que es podrien moure. **Creieu que és un lloc estable per l'església?**

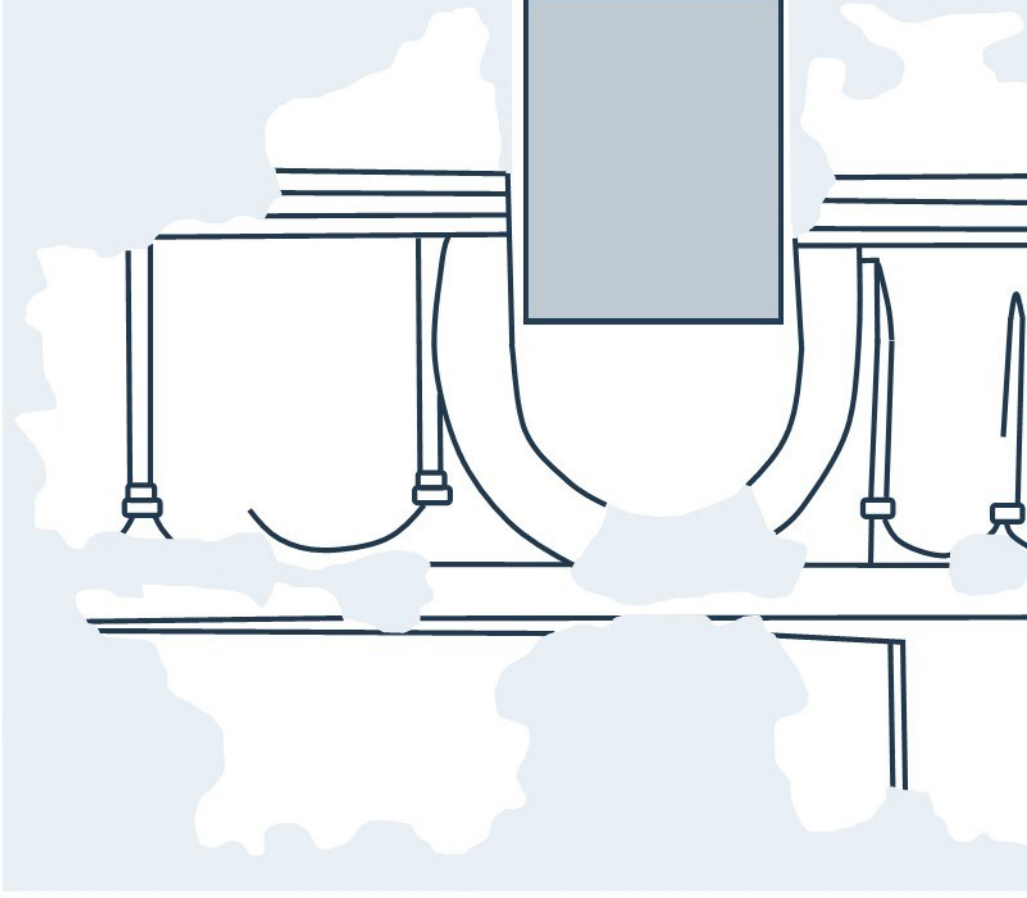
Fixeu-vos ara en les parets laterals, i veureu que **estàn inclinades cap a fora.** En aquest dibuix també podeu veure **esquendes a la paret** que ja van ser reparades.

Què li ha passat a l'església?

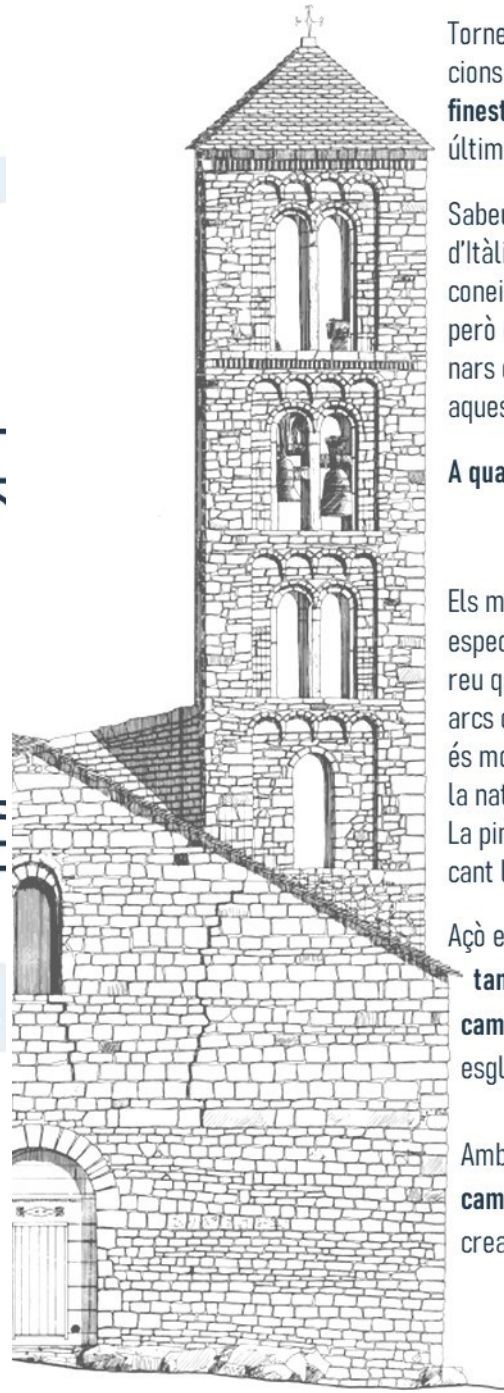
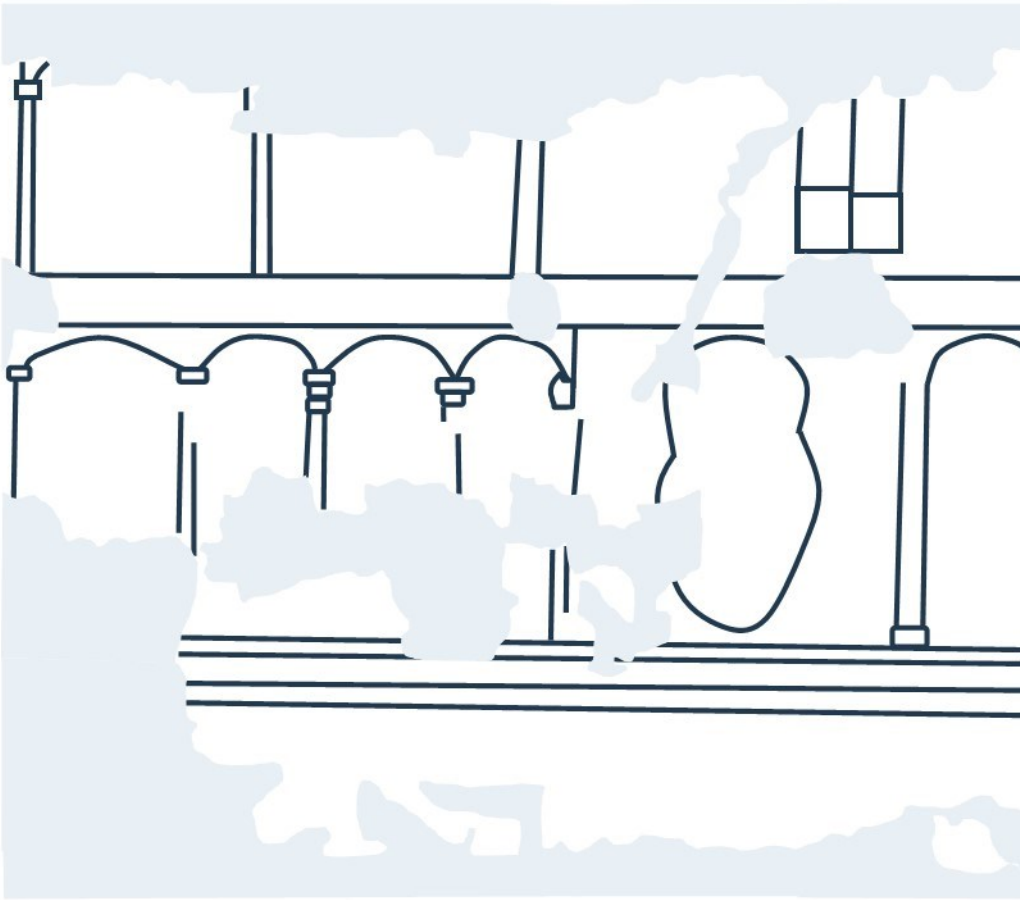

Us posem la llista:

- Rei Herodes
- Baltasar
- Escríba
- Sant Martí i Jesús
- Sanefes
- Cortines
- Mare de Déu i nen Jesús
- Home contra un animal
- Zacaries al temple
- Jesús i Sant Pere
- Melcior
- Angels guerrers

Aquí teniu un esquema de les pintures del mur sud de Santa Maria. **Escriviu a cada espai el nom de la figura o figures que hi apareixen**

Torneu-vos a fixar en el campanar. Veieu les decoracions llombardes? Són aquests **arcs cecs sobre les finestres**, i també **les dents de serra** sobre els dos últims pisos.

Sabeu on està la **Llombardia**? És una regió del nord d'Itàlia. El nom "romànic llombard" és actual, no el coneixien quan es va construir Santa Maria de Taüll, però el nom ens diu que els constructors dels campanars de la vall eren italians o tenien contacte amb aquesta zona.

A quants quilòmetres de distància està Itàlia de Taüll?

Els més observadors potser haureu vist alguna cosa especial al campanar... Si observeu atentament veureu que hi ha **restes de pintura roja**, sobretot sota els arcs cecs i als marcs de les finestres. El color vermell és molt cridaner i visible, i més fàcil d'aconseguir en la natura (que és d'on treien els pigments per pintar). La pintura respectava la decoració construïda, remarquant les dents de serra o els arcs.

Açò ens indica que les **esglésies estaven pintades també per fora**, no només per dins, i a més que **el campanar era un element importantíssim** de cada església i de cada poble.

Amb un llapis o retolador vermell, **marqueu en el campanar del dibuix aquestes decoracions**. Sigueu creatius i imagineu com haurien estat en origen...

Si mireu les pintures de l'interior veureu **dos reproduccions**: les de l'absis i les de la paret sud. Es van utilitzar **tècniques diferents**:

- A l'absis es van reproduir amb pintura plàstica i imitant els colors originals, molt més vius que el que es conserva

- A la paret sud es van fer amb "paper-gel", és a dir, fent una fotografia amb molt detall i enganxant-la a la paret

Les originals estan al Museu Nacional d'Art de Catalunya (Barcelona), juntament amb pintures i escultures romàniques d'altres llocs del Pirineu.

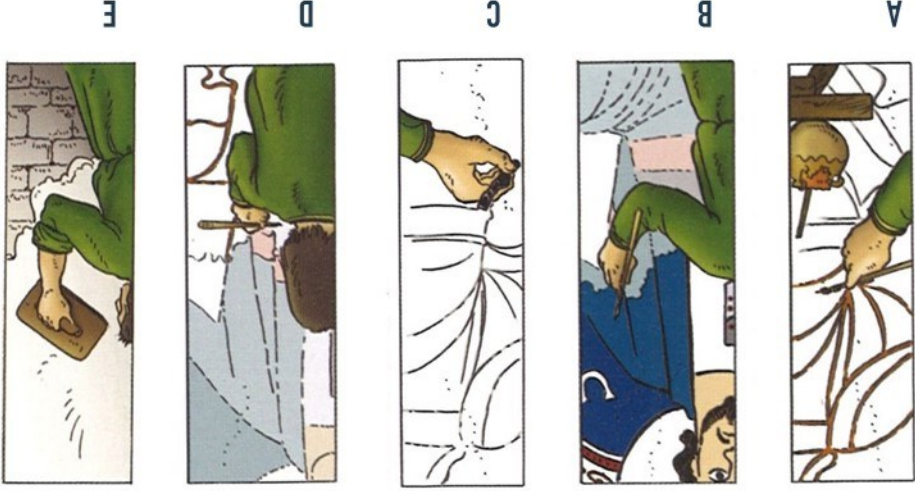
Saben com es van emportar les pintures? Van utilitzar una tècnica italiana anomenada **strappo** que consistia en enganxar la capa superficial de pintura a un tros de roba, arrencar-la, embolicar-la com una catifa i enganxar-la un altre cop sobre una altre suport fet de cartó pedra. És un procés molt agressiu amb les pintures, que actualment ja no s'utilitza.

La tècnica de la pintura es diu "**al fresco**", perquè es fa **quan el morter està humit**, així queda ben sucats amb els **pigments** i, quan s'asseca, queda sòlid i resistent. Imagineu dos esponges: una està molla, l'altra seca. Si hi tirem una gota de pintura, en la seca es quedarà en la superfície, i per tant pot desgastar-se i desaparèixer; en la molla, entrarà molt més endins, per tant quedarà més resistent quan s'eixugui.

Els pigments utilitzats eren tots minerals que es poden trobar als Pirineus: rovell de ferro pels vermells, carbó pels negres, terres ocre pels grocs... El **blau**, molt difícil de trobar, es feia amb *aerínta*, vinguda del sud de la Ribagorça.

Posen en ordre les imatges seguint el procés de pintura al fresc

1. Arrebossat del mur amb morter de calç
2. Estergit—esbós de les figures sobre el mur
3. Repàs dels contorns de les figures
4. Aplicació de les capes profundes de color
5. Afegit de les capes superficials i retocs